

ZAVÝJAŤ PO SVOJOM

Dokumentárny film o maliarovi a básnikovi Lajosovi Kassákovi
Čo môže urobiť nezávislý tvorca vo východnej Európe 21. storočia,
ak chce žiť a tvoriť bez kompromisov?

Lajos Kassák žil v pravicových i ľavicových diktatúrach, v revolučných časoch i počas vojen, tiež v demokracii a v každej ére vedel, ako človek aj ako umelec reagovať relevantne a bez toho, aby zradil svoje zásady. Film sleduje optikou Kassákovho životného príbehu osudy súčasných umelcov strednej Európy, ktorí sa stavajú moci tak, ako on.

Ako maliar a básnik sa Kassák stal počas svojho života (1887- 1967) častokrát nevítaným, keďže práve prostredníctvom umenia nachádzal spôsoby osobnej revolty voči systému a štátnej ideológii. Film sa vydáva po jeho stopách nie len na Slovensku a v Maďarsku, ale aj v Rakúsku, Čechách, Francúzsku, Nemecku, alebo Ázii. Nemapuje jeho život biograficky, ale nachádza paralely medzi jeho skúsenosťami, tvorbou a umeleckým vplyvom u súčasných umelcov, kunsthistorikov, alebo milovníkov umenia, ktorí si dnes prechádzajú podobnými životnými príbehmi a starosťami ako kedysi on. Film **ZAVÝJAŤ PO SVOJOM** upozorňuje na dôležitosť postavy Kassáka vo svete výtvarnej a literárnej avantgardy, ako aj na jeho politickú angažovanosť.

Umenie, ktoré citlivo reaguje na sociálne procesy a čerpá z reality, je vždy nezávislé a vždy ohrozované. Aktuálna moc by ho chcela ovplyvňovať, s čím súvisí aj narastajúce napätie v radikalizujúcich sa spoločnostiach 21. storočia, ktorých kultúra je prepolitizovaná. Kassákov vesmír poskytuje príležitosť na to, aby sme preskúmali, aké možnosti má východoeurópsky, nezávislý a autonómny umelec, ktorý sa konfrontuje s ideológiou politických zriadení.

Môže byť v dnešnej dobe umenie ešte „Činom“, akciou, ktorá mení spoločenský diskurz? Nakoľko môže umelec meniť spoločnosť? Nie je dnes iba „Umením pre umenie“, pre úzku skupinu kurátorov, galleristov, zberateľov, intelektuálnej elity a „kaviarne“?

Producentom filmu je **Peter Kerekes**.

Originálny názov: ZAVÝJAŤ PO SVOJOM

Distribučná premiéra: 8. september 2022

Žáner: kreatívny biografický dokumentárny film

Rok výroby: 2022

Celkový čas: 90 min.

Krajina: Slovensko, Maďarsko

Nosiče: DCP, MP4

Prístupnosť: MP

Jazyk: maďarský, slovenský, francúzsky

Réžia: Asia Dér

Námet: László Jakubecz, Gábor Czímer

Scenár: Asia Dér, László Jakubecz, Gábor Czímer

Kamera: Balazs Domokos HCA

Strih: Flora Erdelyi HSE

Zvuk: Martin Merc

Animácia, grafika: Melinda Kádár, Bori Mákó

Produkcia: Peter Kerekes

Koproducent: Éclipse film (HU), Rozhlas a televízia Slovenska (SK)

Producent: Peter Kerekes (SK), Julianna Ugrin, Zsófia Zurbó (HU)

Distribúcia: Filmtopia / www.filmtopia.sk / FB Filmtopia

Programovanie filmu: filmtopia@filmtopia.sk; +421 915 222 082